

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

0801-IWW.0921.7.2020

SPRAWOZDANIE

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 51 w związku z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) w Urzędzie Skarbowym w Żarach w zakresie *„Prawidłowość i realizacji zadań wynikających z Automatycznej wymiany Informacji w Podatkach Bezpośrednich realizowanych za pośrednictwem systemu WAIPB w latach 2018-2019.”*.

Kontrolę przeprowadziła Pani Violetta Szandurska ekspert skarbowy oraz Pani Katarzyna Taczowska kontroler skarbowy w dniach od 19 października 2020 r. do 23 października 2020 r. na podstawie upoważnienia do kontroli nr10/2020/US z dnia 6 października 2020 r., które przesłano do Urzędu Skarbowego w Żarach przed przystąpieniem do czynności kontrolnych.

USTALENIA

**1. Rozwiązania organizacyjne i przepisy wewnętrzne w obszarze współpracy administracyjnej w zakresie wymiany międzynarodowej oraz funkcjonowanie osób kontaktowych ds. międzynarodowej wymiany informacji podatkowych.
Ocena kontroli funkcjonalnej nad obsługą systemu WAIPB.**

W Urzędzie Skarbowym w Żarach w badanym okresie obowiązywały:

- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Żarach stanowiący załącznik do zarządzenia nr 9/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze z dnia 7 marca 2017 r. z mocą obowiązywania od 7 marca 2017 r. do 11 marca 2018 r.
- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Żarach stanowiący załącznik do zarządzenia nr 16/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze z mocą obowiązywania od 12 marca 2018 r.

Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego w badanym okresie zadania w zakresie wymiany informacji międzynarodowej należały do Wieloosobowego Stanowiska ds. Wymiany Informacji Międzynarodowej w tym:

- realizacja zadań związanych z transakcjami wewnątrzwspólnotowymi,
- obsługa systemów wymiany informacji podatkowych,
- wymiana informacji podatkowych,
- analiza informacji dostępnych w ramach wymiany informacji podatkowych, w tym w systemach informatycznych wspomagających wymianę informacji i międzynarodową współpracę w sprawach podatkowych,
- bieżąca obsługa i analiza informacji podsumowujących VAT-UE.

Czynności podejmowane w ramach wymiany informacji międzynarodowej w badanym okresie wykonywały dwie osoby kontaktowe Wieloosobowego Stanowiska ds. Wymiany Informacji Międzynarodowej nadzorowane przez zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego w Żarach.

Na podstawie przedłożonych zakresów obowiązków osób kontaktowych stwierdzono, że znajdują się z nich zapisy z zakresu wymiany międzynarodowej oraz, że zostały ustalone zastępstwa osób kontaktowych.

W Urzędzie Skarbowym w Żarach uprawnienia od obsługi aplikacji WAIPB posiadają trzy osoby – dwie osoby kontaktowe oraz pracownik innej komórki. Według informacji uzyskanych od Kierownika Drugiego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej, któremu obecnie podlegają pracownicy zajmujący się wymianą międzynarodową, trzecia osoba z uprawnieniami do aplikacji uzyskała dostęp do systemu WAIPB w celu wykonania czynności doraźnie (tylko w okresach wpływu dużej ilości rekordów) na zlecenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w ramach pomocy między komórkami. Jej czynności polegały na identyfikacji podatników poprzez ustalenie i uzupełnienie identyfikatorów podatkowych.

W Urzędzie Skarbowym w Żarach funkcjonuje Instrukcja nr OB/4/2 „Wymiana Informacji o Podatkach Bezpośrednich z Innymi Państwami” zatwierdzona przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w dniu 08.10.2015 r., której celem jest ujednolicenie zasad wymiany informacji o podatkach bezpośrednich.

Dodatkowo ustalono, że w Urzędzie Skarbowym w Żarach funkcjonują zasady odkładania spraw z powodu ekonomiki postępowania. Odłożenie sprawy ad acta z powodu ekonomiki postępowania następuje w sytuacji gdy dochód osiągnięty przez podatnika jest niższy, od kwoty dochodu ustalonej decyzją Naczelnika Urzędu z dnia 4 listopada 2013 roku jako minimalna kwota, w której prowadzenie postępowania wyjaśniającego jest niezasadne z punktu widzenia celowości działania organu podatkowego – w przypadku informacji dot. odsetek uzyskanych w ramach automatycznej wymiany informacji jest to kwota 100 euro. Kolejne sprawy odkładane z powodu ekonomiki postępowania to takie, w których w wyniku przeprowadzonych czynności analitycznych podjęto decyzję o odstąpieniu od dalszych działań z uwagi na fakt, iż w świetle oceny urzędu, przewidywany efekt podatkowy nie zrównoważy poniesionych nakładów. W tym przypadku pracownik każdorazowo przygotowuje propozycję o odłożeniu sprawy ad acta z powodu „ekonomiki postępowania” zawierającą szczegółowe wyliczenia przewidywanego efektu podatkowego, którą przedkłada do kierownika Referatu, który następnie przekazuje ją do Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika w celu jej akceptacji.

Ponadto do urzędów skarbowych woj. lubuskiego do wiadomości i stosowania zostały przekazane Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich obowiązujące od 1 marca 2017 r.

W toku czynności kontrolnych przedłożono Decyzję nr 3/2018 oraz Decyzję nr 1/2019 w sprawie rozdziału zadań w zakresie wykonywania kontroli funkcjonalnej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Urzędzie Skarbowym w Żarach w załączniku do powołanych Decyzji określono katalog czynności objętych kontrolą funkcjonalną, w którym nie znalazły się zadania z zakresu wymiany międzynarodowej w podatkach bezpośrednich w tym obsługi systemu WAIPB. Niemniej zauważyć tu należy, że w toku podjętych czynności kontrolnych ustalono, że badany obszar był objęty bieżącą kontrolą funkcjonalną przez kierownictwo Urzędu o czym świadczą adnotacje i podpisy na kwartalnych

raportach z systemu WAIPB przygotowanych dla celów sprawozdawczych oraz adnotacje i podpisy na przedłożonej dokumentacji do kontroli.

2. Działania podejmowane przez Urząd w zakresie obsługi Systemu WAIPB.

Zagadnienia objęte kontrolą określają wytyczne z 2017 r. - *Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich od 1 marca 2017*, w szczególności punkt 14 dotyczący automatycznej wymiany informacji. Powyższe wytyczne określają ściśle terminy zobowiązujące osoby kontaktowe do realizacji automatycznej wymiany następująco: punkt 14.4 „*Osoba kontaktowa w US/UCS zobowiązana jest w terminie trzech miesięcy po upływie kwartału, w którym został przekazany dany zestaw, dokonać weryfikacji właściwości w stosunku do otrzymanych informacji*”, kolejno punkt 14.5 określa „*Jeżeli informacja zostanie przekazana po upływie ww. terminu, weryfikacji należy dokonać w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania informacji*”. Ponadto, w punkcie 14.9 stwierdzono, że „*W stosunku do każdej otrzymanej informacji w terminie sześciu miesięcy po upływie kwartału, w którym został przekazany określony zestaw danych, należy określić sposób jej wykorzystania poprzez wskazania stosownej opcji*”.

Kontrolą objęto następujące sprawy z lat 2018-2019:

- 2018 rok – 16 rekordów (po 4 rekordy z każdego kwartału), które zostały przekazane do Urzędu Skarbowego w Żarach: I kwartał – w terminie 26.03.2018 r., II kwartał – w terminie 26.06 – 03.07.2018 r., III kwartał – w terminie 05.09 – 12.09.2018 r., IV kwartał – w terminie 10.12 – 12.12.2018;
- 2019 rok – 14 rekordów (z I i II kwartału po 3 rekordy, z III i IV kwartału po 4 rekordy), które zostały przekazane do Urzędu Skarbowego w Żarach: I kwartał – w terminie 21.03 – 26.03.2019 r., II kwartał – w terminie 12.06 – 13.06.2019 r., III kwartał – w terminie 06.09 – 19.09.2019; IV kwartał – w terminie 03.12 – 14.12.2019 r.

Za realizację automatycznej wymiany w Urzędzie Skarbowym w Żarach odpowiedzialne są dwie osoby kontaktowe, wyznaczone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. W większości kontrolowanych rekordów identyfikacja oraz rozpoczęcie czynności nastąpiło po terminie. Według otrzymanych wyjaśnień było to spowodowane ogromną ilością rekordów wpływających do kontrolowanego Urzędu Skarbowego. Jednocześnie, nieterminowe rozpoczęcie czynności spowodowane było m.in. przesunięciem terminów pobrania danych do sprawozdania z WAIPB oraz częstą awarią systemu. Istotny wpływ na realizację automatycznej wymiany miało obsługiwanie spraw, w których mogłoby dojść do przedawnienia zobowiązania podatkowego – te sprawy były obsługiwane przez osoby kontaktowe w pierwszej kolejności, niekiedy kosztem spraw bieżących.

Ponadto, należy zauważyć, że każdorazowo w trakcie okresu sprawozdawczego pracownicy Urzędu Skarbowego identyfikują wszystkie rekordy i rozpoczynają co do nich czynności, by sprawozdanie generowane z poziomu Izby, czy Biura Wymiany Informacji Podatkowych w Koninie było prawidłowe. Dodatkowo, raporty kwartalne są również generowane przez osoby kontaktowe w Urzędzie, co przemawia za skrupulatnością w czasie wykonywanych obowiązków. Warto także wspomnieć, że wszystkie raporty były przedłożone zarówno Kierownikowi komórki kontrolowanej, jak również Naczelnikowi Urzędu Skarbowego,

co potwierdza nadzór przełożonych nad wykonywanymi obowiązkami przez pracowników. Należy także wspomnieć, że każdy rekord w systemie jest dokładnie opisany, potwierdzają to wyjaśnienia oraz przedłożone dokumenty. Daty zawarte w systemie odpowiadają rzeczywistym ustaleniom, wynikających z otrzymanych dokumentów.

Podczas kontroli stwierdzono pewne niezgodności pomiędzy ustaleniami Urzędu, przedłożoną dokumentacją, a informacjami zawartymi w systemie WAIPB. Zauważone rozbieżności dotyczyły powodów odłożenia ad acta następujących rekordów:

1. 6286114 – w WAIPB: *Brak obowiązku zadeklarowania dochodu*, w tabeli otrzymanej z Urzędu Skarbowego - *Ekonomika postępowania*, w dokumentach przekazanych przez Urząd: *Brak obowiązku zadeklarowania dochodu*;
2. 7179574 – w WAIPB: *Brak obowiązku zadeklarowania dochodu*, w tabeli otrzymanej z Urzędu Skarbowego: *Zmiana rezydencji*, w dokumentach przekazanych przez Urząd: *Zmiana rezydencji*;
3. 3735007 – w WAIPB: *Ekonomika postępowania*, w tabeli otrzymanej z Urzędu Skarbowego: *Brak obowiązku zadeklarowania dochodu*, w dokumentach przekazanych przez Urząd: *Ekonomika postępowania*.

Zgodnie z wyjaśnieniami otrzymani z Urzędu Skarbowego w Żarach w rekordzie: 6286114 nastąpił omyłkowy zapis w przekazanej tabeli, powinno być *Brak obowiązku zadeklarowania dochodu*; 7179574 pomyłka nastąpiła w systemie WAIPB, gdzie powinien być zapis *Zmiana rezydencji*; z kolei w rekordzie 3735007 pomyłka nastąpiła w tabeli, która po poprawie powinna brzmieć *Ekonomika postępowania*.

Kontrolowane sprawy odłożone ad acta nie budzą wątpliwości. Urząd Skarbowy w Żarach przedłożył wyjaśnienia oraz dokumenty potwierdzające dopuszczalność odłożenia spraw z powodu ekonomiki postępowania.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działalność Urzędu Skarbowego w Żarach w zakresie „*Prawidłowość i realizacji zadań wynikających z Automatycznej wymiany Informacji w Podatkach Bezpośrednich realizowanych za pośrednictwem systemu WAIPB w latach 2018-2019*” należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W Urzędzie Skarbowym w Żarach w przepisach wewnętrznych ustalono organizację pracy w zakresie współpracy międzynarodowej wyznaczono osoby kontaktowe do realizacji zadań, które są dokładnie zapoznane z obowiązującymi wytycznymi. Osoby kontaktowe posiadają aktualne zakresy obowiązków i zastępstwa.

Przedstawione wyjaśnienia, rzetelny opis spraw, zgromadzona dokumentacja do spraw, wygenerowane raporty, grupowanie rekordów w sprawach tego wymagających, prawidłowo uzupełnione dane w systemie (daty, kwoty) wskazują dokładność pracy osób kontaktowych w Urzędzie Skarbowym w Żarach.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono przypadki, gdzie zadania z zakresu obsługi rekordów nie były wykonywane w terminach określonych w Zasadach realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich.

Stwierdzono w trakcie kontroli, że zadania z zakresu obsługi Systemu WAIPB objęte były bieżącą kontrolą funkcjonalną przez kierownictwo Urzędu.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W Urzędzie Skarbowym w Żarach w kontrolowanym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

Uchybienia:

1. Błędne wskazanie w aplikacji WAIPB powodu odłożenia sprawy ad acta w 1 przypadku.

Nieprawidłowości:

1. Identyfikacja rekordów po terminie określonym w punkcie 14.4 Zasad realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich w 28 przypadkach.
2. Rozpoczęcie czynności po terminie określonym w punkcie 14.9 Zasad realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich w 21 przypadkach.

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze zaleca:

1. Poprawienie stwierdzonych w toku kontroli rozbieżności pomiędzy ustaleniami Urzędu, przedłożoną dokumentacją, a informacjami zawartymi w systemie WAIPB.
2. Systematyczne uzupełnianie danych w aplikacji.
3. Przestrzeganie terminów wskazanych w procedurach.
4. Podjęcie działań mających na celu terminową identyfikację rekordów oraz terminowe podejmowanie czynności.

O sposobie realizacji zaleceń należy poinformować tutejszą Izbę Administracji Skarbowej w terminie do 18 grudnia 2020 r.

Sprawozdanie z kontroli liczy łącznie 5 stron.

Zielona Góra, dnia 17 listopada 2020 r.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze
Adam Andrzejewski
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)